

ALFÖLD.

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztési iroda:

főter, Szabó-féle ház 1-ső emelet,
hova e lap szellemi részét illető közlemények intézen-
dők. Bérmentellen levelek csak ismert kezektől fo-
gadtnak el.

Előfizetési feltételek:

Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre 15 frt — kr.
Félévre 7 „ 50 „
Negyedévre 3 „ 75 „

Hirdetmények díja:

4 hasábos petit-sor egyse-
rétésnél 6, és minden következőnél 3 ujkr szá-
mítatik. Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatásnál
kedvezőbb feltételek mellett vétetnek fel. Bélyegdíj
külön 30 ujkr. Magánvita 5 hasábos petit-sor 15 ujkr.

Kiadói hivatal:

Bettelheim testvérek könyvkereskedésében
(főter), hova e lap anyagi részét illető közlemények,
(előfizetési pénz, kiadása körüli panaszok, hirdetmények)
bérmentesen intézendők.

Előfizetési felhívás

az

„ALFÖLD“

czimű politikai napilapra.

Négy hónapra azaz mart.—juniusig 5 fr. o. é.

Az „Alföld“ kiadóhivatala.

Pest, febr. 20-án.

(—á.—) A Napoleon császár megnyitó be-
szédébe fölhozott antagonizmusok egyike leg-
újabb hírek szerint nagyon közeledik megoldá-
sához, legalább az „Opinion Nationale“ római
levelezője egészen ezt sejtető híreket közöl az
örökvárosból.

Róma megszállása egy idő óta már nem
csak azért visszatetsző a közvélemény előtt, mi-
vel e miatt Olaszország fővárosát nem bírhatja,
de nagy részben a miatt is, mert e megszállás
következtében a nagy események előestéjén
álló olasz nemzet egy része, a pápai tartomá-
nyok lakói, erőszakosan külön vannak sza-
kasztva testvéreiktől, a küzdőkkel nem küzd-
hetnek közösen a közös célért, s így az olasz
nemzet oly erőt kénytelen nélkülözni, mely el-
vitázhatatlanul sajátja, s mely örömmel egyesül-
ne, örömmel harcolna vele egy sorban.

Azonban ma már sok jel mutat arra, hogy
e viszály helyzet nem fog hosszan tartani s Na-
poleon császár adott ígéretét betű szerinti érte-
lemben véve, megszálló seregével pusztán csak
a pápa személyét fogja védelmezni, s Rómán
kívül az egész pápai birtokot átengedi az olasz
nemzet királyának.

Meglehet, hogy némely körökben ez rossz
benyomást szülend, de végre is ki követelheti,
hogy Napoleon császár Mérode ur s a többi ró-
mai miniszterek vágyaihoz alkalmazza politi-
káját? — Elhiszük mi, hogy Mérode ur vég-
telenül szeretne ellenszegülni azon kísérletnek,
hogy az egyházi terület bármely részét olasz
katonaság szállja meg, de ezt lehet indítványozni,
ennek szükségességét a legitimitás szótará-
ból kölcsönzött gyönyörű frásisokkal lehet bi-
zonyíttatni, hanem a kivitel eszközeit nem kép-
zeljük, honnan merítené a római miniszterium,
— hiszen mindenki előtt tisztán áll, hogy a
francia megszálló sereg nélkül Róma már rég
az olasz nemzet birtokában volna, s a mint ek-
korig nem Mérode ur, vagy a római hadsereg
tartotta ott fel a pápa világi hatalmát, ugy-
képtelenség azt hinni, hogy az olasz nemzet
hadseregével mérközhethetnének a pápai gens-
darm-ok.

De talán belátta a római kormány mind e
gensdarmok elégtelenségét, mind azt, hogy a
jelenlegi pápai alattvalókból hasztalan ujon-
czozna bármely tekintélyes sereget, mert ezek
nem fognának harcolni testvéreik, az olasz se-
regek ellen, — hanem mindenképp dacára nem
akarja Mérode ur s a római miniszterium meg-
adni magát a jognak, az igazságnak s meg-
lehet, midőn Mérode ur ez indítványt tevén, nem
a pápai alattvalók vagy a gensdarmokra szá-
mitott, hanem talán arra gondolt, mint lehetne
a francia sereget valamely más tekintélyes
európai hatalom seregével helyettesíteni?

Meg kell vallani, e gondolat eléggé merész,
de mégis ez azon egyetlen lehetőség, mely a
francia sereg Rómába vonulása után egy rövid,

vagy talán még hosszabb ideig is képes lenne
az egyházi birtokokat a pápai kormánynak meg-
tartani; azonban hogy ez eszme csak egy ábránd
és semmi több, azt mindenki beláthatja, mert
nevezze meg bárki azon európai hatalmat, mely
még ha szívesen tenné is s teheti a pápai kor-
mánynak e szolgálatot.

A nápolyi király, ki két év előtt mindig
biztatta a római kormányt, hogy ő segíni fogja
ha a francziák elhagyják, ez uralkodó most a
pápa vendége, s Rómában tudják legjobban,
hogy miért nem válthatja be két év előtti ígé-
retét.

Vagy talán Ausztriára számít a római mi-
niszterium? meg lehet, hogy a bécsi kormány
szívesen tenné ő szentségének e szolgálatot, s
erősen meg vagyunk győződve, mikép ezt nem
is mulasztaná el, ha valaki biztosítaná Ausztriát
arról, hogy az egyházi államok földjén képes
lesz az osztrák hadsereg teljesen tönkre tenni
az olasz királyság hadát; azonban míg ez bizto-
sítva nincs, addig észszerűleg senki sem hiheti,
hogy Ausztria dobjon keztyűt Olaszországnak,
a melyet ez, talán szövetségese a francziák csá-
szárával, emelne fel.

Ausztrián kívül pedig egész Európában
csak Spanyolország az, mely a pápa világi ha-
talmát elvben pártolja, s meg lehet politikai erő-
vel is segítené, ha nem volna sokkal nagyobb
azon érdek, mely őt most Franciaországhoz
kötö, mint az, mely neki a pápa világi hatalmá-
nak fenntartását tanácsolja.

És így visszatérünk újra előbbi állításunk-
hoz, hogy meg nem foghatjuk, mely eszközök-
kel lenne képes Mérode ur ellenszegülni annak,
ha a francia sereg Rómába vonulása után az
egész egyházi területet olasz katonaság szállja
meg? hisz az egész világ előtt tudva van már
az hónapok óta, hogy Rómának az olasz nem-
zet kezére jutása már csak időkérdés, melynek
megoldása késik, de el nem marad.

És azért hasztalan lenne a pápai gens-
darmoknak az olasz hadsereggel összeütközése,
s mindig indokolhatlan maradna a szent atyá-
nak Rómából Velenczébe vagy bárhova távo-
zása; a szentatya marad Olaszország primása,
a katolika egyház feje; Róma és a még meg-
levő egyházi birtokok pedig visszaszállnak ter-
mészetes tulajdonosuk — az olasz nemzetre.

Tudjuk, hogy Mérode ur másképp szeretné,
de ha nem lehet másképp, ha az örök városban
mindenki azon hitben él, hogy az olasz csapatok
nemsokára meg fogják szállani a pápai területet
s még Róma mezejét is. — Legyen nekik az ő
hitük szerint!!!

Lapszemle.

A „Scharf-féle Correspondenz“-nek a görög fel-
létre vonatkozó táviratilag is jelzett közlése így
hangzik:

„Mint értesülünk, alapos jelenségek forognak
fenn arra, hogy a Görögországban kiűzött forradalom
az olasz cselekvési párt közt néhány nap óta nagyobb
mértékben észrevehető mozgalmal, a legszorosabb
egybefüggésben áll. Sőt azt hiszik, hogy ezen egybe-
függés, bizonyos, egyik olasz kikötőben több hét óta
előkészített vállalat által rövid idő múlva napfényre fog
kerülni, s bizonyosságot fog tenni arról, hogy Konstanti-
nápolyban jól valának értesítve az illetők, midőn, ka-
pott bizalmas intélek folytán, egy czirkáló hajórajnak
az adriai tengerre való küldésére határozták magokat.

„Egyébiránt — teszi hozzá a nevezett Correspon-
dens — nem hagyhatjuk említettlenül, hogy a görög
tengerészetnek az összeesküdtekkel való egyetértését
illetőleg, fájdalom, nagyon is alapos aggályok merül-
nek fel, s hogy teljes ok van attól tartani, miszerint a
tengerészet a naupliai várórság példája által neki báto-
ritva, s a felkeléshez fog csatlakozni.“

„Gonoszabb dolog mindenestre — teszi hozzá a
„Vaterland“ — hogy itt a katonai felkelésről van szó, és
hogy ezen felkelés korán sem áll elszigetelten. Egy ki-
fizamodott agyvelejű fanatikus megszabadítása által
magáé teszi ennek királygyilkoló merényletét és ez
éppen nem váratlanul történik; hiszen a bűnösnek meg-
szabadítására alakult már előbb egy katonai összeeskü-
vés mely itélet alá került, azonban a vádlottak felmen-
tettek, s a zajongó rokonszenvek, melyek Dosios peré-
nél sem tagadták meg magokat, mellettök valának. A
királyné ellen intézett merényt a király kiszállásakor
egy, ez utóbbi ellen intézett kísérlet követte, a mit angol
szokás szerint, örültnek nyilvánítással üttettek el“ stb.
(P. N.)

Örvendetes tudomás

Gazdasági egyesületünk előhaladásáról.

Meglepő azon részvét, melylyel az Aradon székelő
alföldi gazdasági egyesület találkozik nemcsak a gazdák,
de az iparosok s kereskedők részéről is. Ez egyik bi-
zonyossága annak, hogy Aradon s a Délalföldön a polgári-
sodás oly magas fokon van, hogy már csak kevesen
vannak olyanok, kik az egyesületnek hasznát be nem
látják. Aradon általában eddig minden vállalatot egy-
szerre nagygyá akartak varázsolni, és azért egysem lé-
tesülhetett, de most kezdetben mindenki megelégszik
e társulattal mint gyengéd esemetével, melyet ápolva
növelni kíván, s megsérteni senki által sem engedi. A
tér és cél, melyet az egyesület kitűzött, az mely min-
denkit lelkesít. A cél, mely az ipar s kereskedés elő-
mozdítását is kitzte, magas s azért csak fáradalom s
küzdelen után elérhető, mi a bátrakat buzdítja, de a
gyengéket elbátortalanítja. Igen érdekes a kamatozás
nélküli kölcsönintézet a szegényebb sorsu iparosok s
birtokosok számára; ily intézet, mint gr. Zelenszki mond-
ja, Krakkóban már létezik és pedig nagy eredménnyel.
Szerintünk az egyesületnek, mely hivatva van a Délalföld
érdekeit előmozdítani, nagy jövője van nemcsak mos-
tani nagy erkölcsi támogatását s általánosan reménysé-
gentuli érdekelttségét tekintve, de ismerve a nemzet jel-
lemét, mely annál rugékonnyabb minél nagyobb az aka-
dály, s lelki ereje annál magasabbra fokozódik, minél
nagyobb a küzdelem. — Sokan megsértetteknek talál-
ták magokat, hogy a gyűlésre külön meg nem hivatnak,
és a váiasztmányba fel nem vétettek, mi azonban csak
annak tulajdonítható, mert még eddig egyesület nem lé-
vén, minden érdemes egyént megismerni nem lehetett
alkalommal; de különben is ezen szervezet csak ideig-
lenes az alapszabályok megerősítéséig, a mi után új vá-
lasztás leendő. Egyébiránt az érzett megsértés a mint üd-
vös az ügyre, épp oly dicséretes az illetőkre nézve; —
nem különben az illető egyleti hivatalnál többen meg-
jelentek magokat menteni, hogy a gyűlésen nem jelen-
hettek meg. — Ma már valóban jó tonushoz tartozik az
alföldi gazdasági egyesületbe belépni.

Általános borászati törvényjavaslat.

Kopcsányi Józseftől.

Egagztatás.

Tényezők.

24. §. A törvényes határokon belül az egyesületi
ügyek vezetésére hivatva vannak

- A) a közgyűlés;
- B) az igazgató választmány;
- C) a szakosztályok;
- D) az elnökök;
- E) a jegyző és titkár;
- F) a hegybérsező és pénztárnok;
- G) a számvizsgálók;
- H) a hegyrendőrség.

A közgyűlés fogalma.

25. §. A közgyűlés a tagok összeségét képviseli.
Jogereje.

26. §. A közgyűlésnek törvényszerű határoza-
tai minden tagra nézve kötelező erővel bírnak.

Rendes tagok jogai.

27. §. Minden rendes tag a középponti fiók- s al-
fiók egyletek közgyűlésein indítványozási, tanácskozási
s szavazási joggal bír. A szavazattal bíróknak azonban
ha ezen jogait gyakorolni akarja, illető alfiók-egylet
részéről tagsági igazolási joggal kell ellátva lennie, me-
lyet, ha még ismeretlen volna, a közgyűlést tartó egy-
let titkáranál a közgyűlés előtt be kell mutatni.

A levelező s tiszteletbeli tagok jogai.

28. §. A levelező s tiszteletbeli tagok bármelyik
osztályu egylet közgyűlésein csak indítványozási s ta-
nácskozási joggal bírnak.

A tagok képviselhetése.

29. §. Minden szavazattal bíró tagnak jogában áll, magát a megyei főlk. és hegyközségi egyletek közgyűlésein más — szinte szavazattal bíró — tag által képviseltetni; mindazonáltal tiz szavazattal többet egy tag sem gyakorolhat más tagokért.

Kivételkép azonban — ha e részben az elnökségnél jelentés tétetett — kiskorúak és gondnokság alatt levők az ő törvényes képviselőjük, nők az ő férjeik, és testületek az ő megbízottjaik által képviseltethetnek, habár a képviselőknél különben szavazatuk nem is volna.

Szavazati jog.

30. §. Minden hold szülő bírása, egy szavazatra ad jogot; tiz szavazattal többet azonban önmagáért egy tag sem gyakorolhat és gyakoroltathat.

A kinek egy holdnál kevesebb szülőbirtoka van, az egy egész szavazatnak csupán annyi részével bír, a mennyi része egy holdnak az ő szülőbirtoka.

A szavazati jog megszüntése.

31. §. Azon tag, kinek magánérdeke a tárgyalandó ügyben ez egyet érdekével feltétlenül ellenkezik, a közgyűlésben szavazati joggal nem bír.

A közgyűlés neve.

32. §. A közgyűlés helye: a központi borászati egyletnél Pest; a megyeinél a megye székvárosa vagy más alkalmasabb hely; a hegyközségeknél azon helység, melynek határában a hegyközség van.

Ideje.

33. §. A rendes közgyűlés a középponti borászati egyesületnél évenként egyszer akkor tartassék, midőn Pesten az országos gazdasági egyesület tartja közgyűlését.

A megyei és hegyközségi egylet pedig évenként kétszer, úgymint: ősszel és tavasszal.

Rendkívüli közgyűléseket egybehívhat szükség esetében a váasztmány. Tartozik egyszersmind azt tenni, ha azt a középponti egylettől a megyei egyletek egyhármada, a megyei egyletektől az illető hegyközségek szinte egy harmada, a hegyközségektől pedig ennek szülőterülete egy harmad részének birtokosai kívánják.

Egybehívások.

34. §. Minden közgyűlés egybehívása a fő- vagy alelnök által történik, és azt legalább is négy héttel előbb országos és helyi lapban s más helyi szokás szerint is a tartás napjával és a tanácskozás alá jövő tárgyakkal együtt közölni kell.

Kivételkép igen sürgős esetekben az egybehívás négy hétnél később is történhetik, de ezen időköz tiz napnál kisebb nem lehet. Ezen kivétel azonban a költségvetés megállapításánál, és ezen alaptörvények módosításánál igénybe nem vehető.

A közgyűlés tartása az illető hatóságnak bejelentendő.

Hazai mozgalmak.

Losoncz város ujonan kinevezett tisztikara, mint a „M. S.”-nak írják sok kísérlet után megalakult. Főbíróvá nevezték: Csonka Károly. Miután ő egyszersmind a losonczy járás egyik alszolgabírája; mindkét hivatal teendőit fogja végezni. Főkapitány: Thomka Ferdinand, Aljegyző: Kécséri Endre, végzendő a főjegyzői teendőket is. — Tanácsnoki állomás elfogadására nem vállalkozott senki sem. A gazdasági ügyek kezelésére, még a volt képviselőtestület utolsó ülésében egy bizottmány neveztetett ki. Eme bizottmány, a rendelkezése alatt levő pénztárnokkal együtt, hatáskörében függetlenül meghagyatott s működését mindaddig folytatandja, míg elvileg összeütközésbe nem jó a fensőbb organumokkal.

Zágráb városa községtanácsa e hó 17-kén tartott gyűlést, melyben — mint a „P. Lloyd” levelezője írja — Verbancsics indítványa: „nyilatkoztassák ki küldöttség által a bán előtt, hogy a zágrábi polgárságnak teljességgel nem volt oka a katonaság irányában történt tüntetésekre, hogy nevezetesen a legutóbbi döranai kihágás alkalmával a keringő kifütyölésével nem akarták a jelenvolt katonatiszteket megsérteni” hosszabb vitatkozás után 20 szavazattal 10 ellenében elfogadtott. A küldöttség még ülés közben ment a bánhoz.

Kolozsmegye kinevezett új hivatalnokai — mint a „Kolozsvári Közlöny”-ben olvassuk — következők: kir. biztos Groisz Gusztáv; főbíró: Nagy Imre és Dézsi Farkas r. a. cs. k. megyei törvényszéki segéd; alispánok: Hoszsu Teophil és Agh Ferencz r. a. kir. kerületi segéd és b. hunyadi alkotmányos jegyző; főjegyző: még nincs; első aljegyző: Sulutin János; második aljegyző: Gönczi Lajos; levéltárnok: Dörgő László; igtató: Kabos Miklós; ügyész: még nincs; mérnök: Vélies Lajos; főorvos: dr. Incze István; alorvosok: Boytha József, Máthé János, Winkler Frigyes; szolgabírók: gyalui járásban: Pap Miklós, b. hunyadi járásban: Román János, bikali járásban: Pap Leontin, n. almási járásban: Ferenczi Samu, bácsi járásban: Farkas Imre, fejedri járásban: Teleky Károly, kolozsi járásban: Benedekfi István, mócsi járásban: Simon László, palatkai járásban: Pop Basliu, örményesi járásban: Hallabóri Sándor, nyulási járásban: Gáman Károly, tekei járásban: Szöcs Farkas; segéd-szolgabírók nem lesznek. Bíróság még nincs szervezve.

Szigetvár városa új hivatalnokai: főbíró: Czeizer György; albíró: Gamauf Gusztáv; jegyző: Hábetler József; tanácsnokok: Panovics Adam, Vollarovics István, Lengyelóti György, Turbiki Mihály, Eried Salamon; pénztárnok: Matancsovic Mihály; szállásmester: Haragó János; árvák atyja: Tóth György.

Csongrád városa részére negyedik közigazgatási tanácsnokul Polgár Pál neveztetett ki. (M. O.)

Külföld.

Franciaország. A francia senatus felirata elején, mint a „M. O.”-ban olvassuk, azon belügyek fej-

tegetésével foglalkozik, melyeket a császár trónbeszéde érintett, s a trónbeszédek egyszerű ismétlését képezi. A végén azonban áttér a külügyekre, előbb röviden érintvén a vallási ügyeket.

Vége óhajtottuk — ugymond e tárgyban a felirat — miszerint lehetővé tétessék, hogy a vallás szolgái hivatalaik terheivel öszhangzóbb díjazásban részesüljenek. Mig a vallásos egyleteket gazdag magánadományok látják el, addig a lelkészek szegénységben tengenek, munkáik terhei s a világgal szemben tartozó kötelességeik sulya alatt. Miként a császár mondá: adj vissza az egyház a császárnak a mi a császáré, szintugy óhajtható — és a császárnak öröme teljék benne — hogy a tisztelendő papság, mely a lelkek gondját leginkább szíven hordja — az állam ereje folytán jusson valahára ahhoz, mit szerénysége tilt kérnie, mit azonban szükségai és méltósága megkíván.

Ezután a külügyekről következőleg szól a felirat. Felséged viszonya a külkabinetekhez barátságos és bizalmas, hazánkban minden békét lehel, hasznos és gyümölcsöző vállalatokkal foglalkoznak, melyekre a háboru csak káros hatással lenne. Ily benyomást kellett hogy érezenek a magas vendégek, kiknek látogatása barátságos érzelmeikről tanuskodott. Franciaországot és uralkodóját csak közéről kell szemlélni, hogy őszinte békeszeretetről mindenki meggyőződjék.

Eunélfogva senkivel sem állunk harcban, kivéve a távol országok barbarizmusát, mely a népjogok ellen feltámadt. Szárazsi és vízi katonáink ezért megfenyítették Chinát és kelet tulsó szélét.

Mexikó szintén meg fog bűnhődni nemsokára megtatlan magaviseletéért. Vajha az Angliával és Spanyolországgal egyesített hadjárat közös egyetértéssel érelyesen folytatná működését, s teljes elégtételt szerezne a jognak, polgártársaink és nemzeti érdekeinknek.

Közelebb hozzánk azon Itáliában, melyet fegyverink az idegen járom alól felszabadítottak, sajnálandó viszály dul, pártokra osztja a lakosságot és nyugtalanítja a lelkiismereteket. Az államtestületek elébe terjesztett erre vonatkozó okmányokból kútnik, minő igazságos és jól elhelyezett volt a senatusnak Felséged-be vetett bizalma. Felséged kormányza számba vévén a nemzetközi tekinteteket nem téveszté el szem elől a katholicizmus érdekeit, s Felséged éppen annyi őszinteség mint eszélyességgel követé azon politikát, melyet nyíltan hirdett, s mely a senatus 1861 ki feliratában oly teljes helyeslére talált.

Ön tovább fog haladni Felség, védelmi és kiegyenlítési útján, valamint mi is szigoruan ragaszkodunk bizalmunk és meggyőződésünkhöz. Kétségkívül sajnálkozni fog Felséged mint mi azon, hogy majd szenvedélyekre és mértéktelen igényekre, majd ellenállásra és hajthatatlanságra talált. Azonban Ön tanácsai bölcssek, s nem szabad elfáradni annak ismétlésében egyik oldalon, hogy a legnagyobb művek csak nyugalom és mérséklet által alapíthatnak meg, a másikon hogy a legigazságosabb ügyek is vesélyeztetve van-

TÁRCZA.

A székely nemzet Clioja.

(Vége.)

Ha „ad fidem magistri”-féle eljárás barátai volnánk, az eddig általunk más szempontból előadottakra nézve nyomban palinodiát énekelve, félrevetnők jegyzeteinket, bizvást engedve magunkban tekintélyes meggyőződéseknek helyet. — De azt ezennel még sem tehetjük. En roppant érdekelve vagyok azon forrásra nézve, a honnan a tudós Engel s utána mások eme székely eredeztető fontos adatot merítették. Legyen azonban ama kútfő bármilyen, alig hiszem, hogy az általunk már felhordottakat alaposan megczáfolva, ellensúlyozhatná; melyekhez én a jelen véleménynyel szemben rövidség okáért egy pár tanuságot hozok föl. — Guido Ravennas Presbyter IX. századi geograph, kinek említett korát és hitelességét Kurz Antal idéztem című disquisitójában sok erősséggel mutatja ki, ezt írja: „Iterum ad partes quasi meridiem, ut dicamus ad spatiosissimam terram, sunt patriae spatiosissimae, quae dicuntur Dacia prima et secunda, quae et Gepidia appellatur, ubi modo Uni, qui et Avari inhabitant.” Kurz miután a Dacia prima alkatrészeit és népét — csak dák — Ravennasból kimutatta: minket érdeklőleg alapos előzményeiből ekkép következett: „Dacia secunda bestand im neunten Jahrhundert aus dem östlichen und nordöstlichen Theile unseres heutigen Siebenbürgens . . . und aus der Moldau bis an den Szeretflusz, oder noch weiter östlich, wurde damals auch noch Gepidien genannt und von Hunnen bewohnt.

Wenn es nun richtig ist, — und ich wage es zu behaupten: so lange richtig bleiben wird, bis nicht das historische Zeugnis des Guido Presbyter von Ravenna kritisch entkräftet, und die Periode, in welcher er geschrieben, anders bestimmt sein wird — dass im neunten Jahrhundert das zweite Dacien oder Gepidien von Hunnen bewohnt wurde; und wenn es ferner richtig ist, dass dieses zweite Dacien nur aus dem östlichsten Theile unseres heutigen Siebenbürgens und einem grossen Theile der an dasselbe gränzenden Moldau bestand: so muss es auch richtig sein, dass das ganze heutige Széklerland, und der an dasselbe gränzende Theil der Moldau bis zum Seret vor dem Einbruch der Magyaren in Europa von Hunnen, die auch Awaren, bewohnt war.

Der Ausdruck des Ravenna: „Uni, qui et Avari” darf uns hier durchaus nicht beirren; vielmehr beweiset er dadurch, dass zu seiner Zeit zwischen die Awaren und Hunnen noch immer ein Unterschied gemacht wurde, und dass diese beiden Nationen, wenn auch mit

einander rücksichtlich ihrer Abstammung verwandt, doch nicht in eine, und dieselbe zusammengeschmolzen waren. Dass er die Awaren für die Gattung, und die Hunnen blos für einen Zweig derselben betrachtet, ist ihm zu verzeihen, da der Ruf der Awaren in neunten Jahrhundert noch nicht ganz verklungen gewesen sein mochte, und sie in der letzten Zeit gerade eine viel grössere Rolle, als die Hunnen gespielt hatten, daher ihm die Nennung des Hauptvolkes bezeichnender schien. Ravennai Guidónak egy elfogulatlan és tapintatos Kurz által ily formán illusztrált adatához részünkről nem kell kommentár; még csupán egyet hozok ismétlőleg emlékeztetbe vissza: — Abulfédának ismeretes geographiai adata Etelköznek, a magyarok kérdéses időbeni hazájának nyugati határául székely tartományt, „regio Sekel”-t állít, mi a hasonnevű nemzetnek, mint ilyennek megelőző subsistentiáját szükségképpen fölteszi. Igen, de Engel és követői a székelyeknek a bolgároktól szenvedett vereség után adnak eredetet s még aztán „székely” nevet, Engel ezt a szöknéi, Lányi pedig a szökevény szökből igyekező kioroszakolni egy kalandoszerű föltevés folytán, mintha a székelyek a magyarok elő meg szöktek s azért a szökevény, ma is igen finomul hangzó guny névvel ruháztattak volna amazoktól föl. E töprengetés azonban előadni annyi, mint megczáfolni. Tudjuk, hogy a magyarok etelközi hazájokból kiszorítottva, azt többé visszafoglalni meg sem kísértették, hanem azonnal mostani hazájok elfoglalására indulának. Már kérdem, ha ez így van s ha a székelyek a minap szétvert s a mostani székely havasok közé menekült magyar csapatól származnak: hol van a megkivántató időköz arra, hogy az etelközi magyar birtok határául „székely tartomány” nevezethessék, s hogy ez még mint állandóan (mert rövid ideig birt tartományok körvonalozásául még napjainkban sem rögtönöznek azonnal földíratot) birtoklott jelöltsékek a helyi körülményektől is távol, tehát föltehetőleg későbbben értesült arabs geograph által? Vagyis miképp lesz valószínűvé, hogy a még meg sem szerzett, következőleg nevet sem kaphatott székely tartomány tétessék azon magyar haza határául, mely Engellék historiai egymásutánja szerint, mielőtt még a székely támadott volna, nem volt a magyaroké. Oly chronologiai és topographiai viszonyok, melyek közt az Engel-féle vélemény teljesen összemegegy. — Az magában megengedhető, hogy az Etelközben szétvert magyarokból egy csapat a szomszéd és már jól ismert székelyeknél keresett menedéket, s ott a hun-féle székelyekkel később talán el is vegyült (mint ezt a „csiki székely krónika”-nak görög forrásokból dolgozó szerkesztői a „terra Turcarum” = (Hungarorum) kifejezésben gyantitják is; de hogy az egész székelységnek egy ily állítólagos csapat adott volna eredetet: azt a sok kétségbevonhatlan, s ellenkezőről tanuskodó tény és körülmény dacára megengednünk nem lehet.

Hát ha még e tekintetben az említett „csiki króni-

ka” világos adataira hivatkozunk, melyek Árpád kora előtti székelytörténelmi viszonyokat s állításokat tartalmaznak! De nagy Szalayunk éppen e krónikát nevezve „fonák gyártmány”-nak, a székelyek hun eredetére nézve kiinduló, a végzetes „csalódás”-t. Mennyire csalódunk azonban mi, a kik a Szalayéval ellenkező véleményét osztjuk, és mily alapon s mennyi tekintély után csalódunk, ítélje meg a figyelmes olvasó, ki igénytelen soraimat, melyeknek írására és közzétételére a főnebbi „csalódás” indíta, végig olvasta. En a mondatok után csak azt kérdem: vajjon a székelyeknek kiktől való származtatása nem lesz csalódás?

Solid és nagytekintélyű tudósok tulajdona, minő hála nemzetünk Cliojának! Szalay is, mindent mi a tiszta igazság sugarait nem látszik teljesen osztani, mindent, mi fölött a vélemények megoszlanak, inkább egyszerűen elvetni, mint hitelességből egy jöttát is kétségbe vonatni engedni: mindazonáltal, ha a mit a székelyek eredetéről külföldi, de főleg honi, tekintélyes más helyeiken Szalay előtt is hiteles kútfők és segédforrásokból merítve mondtunk, csalódás: akkor nem fogjuk föl, mily hittel kelljen magát a magyarok régiebb történeteit is olvasnunk, ha szinte azokat egy Szalay írta volna is meg; nem tudjuk, vajjon nem csalódunk-e itt is, miután például egy legtöbb hitelre érdemesített Névtelen itt csak részletesebben, de épp oly hangon és emphasissal bizonyít, miútló lóunk székelyekről, midőn az 50. fejezetben Attila király hunjaitól származtat. Vagy talán „Hazánk” nagy historikusa az ellenkezőt előttünk ismeretlen, talán külföldi krónikák után tudja? Nagy nyereség ha úgy van; de mi lehetőséges krónikáit nem oly joggal nevezhetjük-e „fonák gyártmányoknak”, mint Szalay ur a Szabó Károly által tudósan vindikált és még senki által egy pontjában is meg nem czáfolt csiki Sándor-féle székely krónikát; azon krónikát, melynek adatait fölhasználni egy Horváth István, egy „Hunyadiak korá”-nak nagytekintélyű szerzője sem kételkedett, mint nem kételkedik fölhasználni azt a hitelesítés után csaknem valamennyi történetírónk. Vagy ha ez uton is csalódástól kell félünk: akkor dobjuk el a Turóczi gyártotta jeles krónikát is, dobjuk el Bonfini Deca-sait, mert néhol fabulások; semmisítsük meg történelmi hagyományainkat, melyek alatt Szalay ur is másutt igazságot és pedig csalódás nélkül vél lappangani, midőn például a „Sobamagera” szavakból akar a Chabároló ismert székely ősmondának értelmet kölcsönözni.

Ne borítsunk tehát elégséges ok nélkül még homályt oda, hol azt közös jó lélekkel oszlattunk kell. Fogjunk kezét netalán gáncoskodás helyett a jeles erdélyi történész Köváry Lászlóval, ki a székely nemzet huneredetét néző adataink igazságától áthatottan „Hogy ugymond — régi történetseinknek s a székelyek hagyományos hitének ne higyjunk, arra semmi okunk nincs”.

nak a nyakas ellenmondás által, mely az emberi dolgokban semmi sikert nem ígér.

Mig kifelé a közvetítő szerepét ily erélylyel viszi, joga van Felségednek az ország beljében kibékülésre szólítani fel a kedélyeket. Ohajtandó tehát, hogy a pártok lármája a nemzet bizalma előtt elnémuljon; ohajtandó, hogy a jogos érdekek politikája győzzön a szenvedélyek politikájának végső maradványain. Ama politika az Oné, az a haladás útján viszi az országot. Ez utó, mely a múltban igen is nagyon uralkodott, minket csak meggyengíthetne, s utunkon feltartóztatna. Ezt a senatus soha sem fogja irányadóul választani, s nem fogjuk elfeledni, hogy ha a szabadság csak függetlenséggel állhat fenn valóban, tartóssá azt csupán a mérséklet teheti.

Olaszország. Turinből írja a „Botschaf.“ a legnagyobb fegyverkészülés folytatottat, minthogy a király Napoleon tanácsát követve minden erejét és gondját a katonai szervezésre fordítja. A turini és genai arsenálok, s a bresciai fegyvergyárakon kívül, hol sok száz munkás kéz dolgozik, a szicíliai fegyvergyárak is megkezdék munkálódásaikat, s hol a kormány nem győzi, magánosok vállalják a fegyverkészítést magukra, úgy hogy Viktor Emánuel tartományában jelenleg magánkézen 4 öntőde, 5 fegyvergyár, és 12 löpőmalmom van.

A nemzetőrség a tartalékkal együtt 727,870 emberből áll, de abból eddigelő csak 231,700 van felfegyverkezve. 51 főtiszt jött haza Franciaországból, kik ott a hadtanban gyakorlák magukat, s a seregeket a szerint gyakorolják be. Humbert herceg Ratazzi mentorsága mellett a párisi, londoni, stockholmi és berlini udvarokat szándékszik meglátogatni.

E hó 15-dikéről a következő furcsaságokat írják a „Vaterland“nak: Kossuth, a ki néhány hónap óta eltűnni látszott, most ismét előkerült, még pedig azon millióival, melyeket a Comó-tó partján a piemonti kormány védelme alatt készített. Mi is láttunk e bankjegyekből néhányat. Alakra és nagyságra nézve hasonlóak az ausztriai bankéhoz, fehérveres víznyomatu papíron. A négy sarkon a pénzérték van benyomva; az alsó és felső közepén van a magyar címer, korona nélkül. Félkörben víznyomatan ez olvasható: „Magyar nemzeti váltópénz.“ A pénzérték alatti sorokban magyar, román, szláv és német nyelven olvasható: „Ezen, a magyar nemzeti kormánytól kiadott jegyek hamisítója vagy utánozója 5—10 évi börtönnel büntetetik.“ — Itt a milánói levél Kossuthot, Victor Emanuelt és Türrt, kie pénz értékesítésére közbenjáró, saját módjára szerint lehordván; írja, hogy Türr Kossuthot táviratilag Turinba hívta, s onnan Kossuth örömtől ragyogva tért vissza; és így végzi be: „e bankjegyek értékesítése, néhány olasz pénzvásáron valóban már meg is kezdődött, s itt Majlandban is több bankházak kezdik elfogadni, 46—48 ffrt százalékkal. — Ez is jó kaesahirnek.

Romániáról egy eredeti levelet közöl a „M. S.“, melyből a következő pontokat érdekesnek tartjuk közleni.

Romániában 5 pártot lehet megkülönböztetni, kettőt mellőzve, minthogy ezeknek szálaít külföldön kellene keresni, csak a 3 utósról szólnok.

1. Az ugynevezett bojár párt, mely születésének jogait védi kizárólag, de minden külső befolyás és segítség nélkül.

2. A nemzeti párt, mely a török szuzerenítés fenntartása mellett, minden rázkódást, forradalmat kikerülve a kor szellemével haladni, s a reformokat időhez, körülményekhez alkalmazva, lassan de biztosan akarja behozni, a nemzeti erő kifejlődését tartván szigoruan szem előtt, e párt kicsi miniatúrba hasonlít a volt Széchenyi-féle párthoz; tekintélyes eszes emberek állanak az élén, kik tiszteletben tartván egyszersmind a szomszédok jogait, az országot békés uton ohajtának átalakítani, ezen párt vezetői a mostani miniszterek, organuma az „Unirea“ és „Proprietar“ román politikai lapok. Romániának két osztálya van, az elsőhez tartoznak a bojárok, a másodikhoz a szolgaság rablánczait csörtető 4 millió nép, melynek élén a demagógok állanak, itt nincs értelmes középosztály, mely hivatva volna az általam említett pártnak a közvéleményt megszerezni, s azt többségre juttatni, mely jelenleg fájdalom kisebbségben van, s melyet az ugynevezett Rosetti-Bretianu-Papiu-féle forradalmi demagóg párt minden áron ellensúlyozni törekszik. Ezen 3-ik pártnak organumai a „Romanulu“, „Reforma“, „Tribuna romana“ politikailapok, a gyámolító segédorganumokat nem akarjuk megemlíteni, azokat ugyis könnyen ki lehet találni.

Azon hir, hogy a külső nép ezrenként szándékozik betolulni a városba, valamint a bojárok, különösen a vagyonosabb osztály, s kereskedők között páni félelmet idézett elő, a belügyminiszter e félelmet eloszlatandó, kényszerülve érezte magát a következő rendelet kibocsátani:

A főváros békés polgárai között nyugtalanító hírek terjesztettek el. A kormány kötelessége minden alkalommal, különösen pedig ily nagy ünnepeknél szigoruan felügyelni, hogy a csend s a rend meg ne zavartassék, s hogy a félrevezetettek vétkes kihágásokra ne vetemedjenek. Ma a kormány azon szerencsés helyzetben érzi magát, miszerint azon elszórt hírek, hogy a földnépe felmondván a kormánynak az engedelmisséget, fegyveresen szándékozik betolulni a fővárosba, valamint egy alispánnak (sub prefectu) megöletése, kisebb horderővel bírnak, sem mint, hogy a békés polgárok a közönség fenntartása fölött kétségbeessenek. Jelentem, hogy a haza roszakarói által felzaklatottak vétkes merényleteikért már törvényes kézre vannak kerítve, a csend mindenütt helyreállitva.

Ezen megnyugtató után felhivom a főváros összes lakóit, hogy örvendjünk együttesen a nagy napon (jan. 24. ó. sz.), melyben a román nemzet kívánságai teljesültek, mutassuk meg Európának, hogy méltányolni

tudjuk ezen reánk nézve boldog idöszakot, bizonyítsuk be tettel azon tiszteletet, mellyel a nemzet választottjának tartozunk. Catargiu m. p.

Távirati sürgönyök.

Berlin, febr. 19. A berlini „Börsen Ztg.“ bizonyosan tudni véli, hogy ő felsége a porosz király Olaszországot elismerte. Az országgyűlési bizottmány az uszoratórvény eltörlését egyhangulag elfogadta. Oroszország a porosz ajánlatok daczára sem ismerte volna még el Olaszországot, II. Ferenc és családja iránti kegyeletnél fogva.

Turin, febr. 18-án. A turini kamrában Avezzana interpellatiójára kijelenté a miniszterium, hogy a kormány az olasz alattvalók védelmére szándékszik Mexikóba hajós sereget küldeni, és nem a szövetséges angol-francia-spanyol seregek erősítésére.

London, febr. 18-án. Az „Európa“ azon hirt hozta, hogy az amerikai képviselőház azon törvényjavaslatot, mely a papírpénz kényszerforgalmát tartalmazza, elvetette. Az új-yorki „Times“ szerint Scott tábornok küldetésbe megy Mexikóba.

Pestről táviratozzák febr. 21-én a „Presse“nek, hogy azon hir, mintha a magyar váltótörvény helyébe az ausztriai léptetnének; alaptalan.

Páris, febr. 20. A „Moniteur“ értesit, hogy az 1859. máj. 3-ki azon rendelet, mely az önkényteseknek két évre való díj nélküli beszedését megengedé, visszavétett.

Athéne, febr. 15. Az ideérkezett postagözös kapitánya küldöttet menesztett Naupliába, tudósítások szerzése végett: a győzelmes fölkelők azonban megtilták a küldött járművének kikötését. F. hó 14-kén Argóban és Naupliában erős ágyudörgést hallottak. A kormány a Hahn tbk alatti csapatok mellett Karaiokakis királyi ordonánctiszt is utnak indított a lázadók hűségére visszahozására. Kolokotrani tábornok és Hadzsipetro pénzt kaptak önkénytes toborzásokra. A király személyesen akart Korinthba menni, hogy a csapatokat egybegyűlésre serkentse. — Athéne csendes, mindazonáltal elfogott levelek következtében f. hó 14-ére virradólag többen, egyebek közt Kallitrona és Deliphorgi ügyvéd, volt képviselők, és sok diák, bebörtönöztek.

Fiume, febr. 19. Fiumemegye mai ülésében elhatároztatott, hogy a megye zászlója a Grobnik mezőn szenteltessék föl. Zászlóatyául Stroszmayer püspök, zászlóanyául Smaich főispán neje választatott. Dobrila parenzói püspök, Thoman reichsrathi követ és Bleiweis a „Novice“ szerkesztője tiszteletbeli bizottmányi tagokul választattak meg.

Páris, febr. 20. Antonelli bibornok Franciaország kérdésére a püspököknek Rómába

hivatását illetőleg kijelenté, hogy az csak jószándéku s korántsem kötelező meghívás egy tisztán vallásos ünnepélyre. A kormány azon nézetben van, hogy a püspököknek csak azon esetben kellene elhagyniok megyéjüket, s folyamodniok az országból való távoztatásért, ha fontos egyházmegyei érdekek követelnék Rómába utazásukat.

Antivári, febr. 18. Konstantinápolyból ide három török fregatte érkezett, két zászlóalj sorgyaloggal, s egy kis gőzös, mely a scutarii tóra van szánva.

ADAKOZÁSOK.

A magyarországi vízkárosultak javára:

Áttétel 250 ffrt 92 kr. Kutni Alajosné 3 ffrt. Nagy Sándor 1 ffrt Kászonyi János 3 ffrt. Ozarán Emánuel 5 ffrt. Kalmár Samu 2 forint. Rajcsányi István 3 ffrt. Klein Mór hangm. 1 ffrt. Nagy Sándor ügyv. 3 ffrt. Összesen 271 ffrt 92 krajczár.

Vegyes tudósítások.

* Az aradi két- és egy lovas berkocsisoknál az alkuszegés nagyban kezd grassálni, mely által sok hátramaradás és kár idéztethetik elő. Sok a panasz, hogy némelyek felfogadtatván, ha időközben más jobb alkut kapnak, az elsőre vagy későn, vagy éppen meg nem jelennek. Így történt, hogy némelyek a vasutról, mások a színházról, vagy fontos foglalkozásaik helyéről elmaradtak, megtörténik az is, hogy míg az egyik sárkon a kocsis, addig a másikon a gazda alkuszik ugyan egy fogatra; s a melyik többet fizet az halad, a másik sárban, vízben, fürdőben, színházban, vagy egyébutt a megrendelt kocsit hiában várja. Nincsen e ennek a visszaelésnek büntetése?

* A tegnap jelentett tűz Bánáthban Áljoson volt. Az aradi tűzoltókar ugy értesülvén, hogy az egész Angyalkuton (Engelsbrunnban) v. Ina, szükséges segítséget küldött, fecskendőkkel s kellő tűzoltószerekkel ellátva; kik Angyalkútra érkezvén a falubírája Kapp Gáspár által fogadtattak. Áljós igen távol esvén s a tűzvész is hanyatlóban, a tűzoltók nem tarták szükségesnek oda utazni; de haza sem bocsátattak ám, mert a bíró és helység kedvesen meglepetve az aradi tűzoltók ezen készsége által, azokat vendégül kérték fel, s a legszívesebb vendégszeretettel látták el.

* Neidenbach Amália és Clementina a testvérek, a helybeli conservatorium növendékei, a violin kezelésében kitünő fokig haladván, a jövő kedden a helybeli színpadon először mutatják be magukat és szorgalmuk gyümölcsét a nagy közönségnek.

* A vízkárosultak számára a „P. Lloyd“-nál begyűlt eddigelő 18,857 ffrt 1 1/2 kr. 3 darab Napoleon arany, 7 cs. k. arany, 1 öt frankos, 1 ezüst rubel, 1 szövetségi tallér, 1 koronás tallér, 10 1/3 ezüst forintos, 17 ezüst huszas, egy 20 forintos nemzeti kötvény, két nemzeti kölesőnpapír 20 ffrt értékkel. Az „Id. Tan.“ szerkesztőségénél 127 ffrt 72 kr. A „Pesti N.“ szerkesztőségénél 833 ffrt. A „M. Sajtó“-nál 618 forint 90 kr. „Magyarország“ szerkesztőségénél 3540 ffrt 88 kr. A „Sürgöny“-nél 5630 ffrt 5 kr.

* Beküldetett szerkesztőségünkhöz, „Sárkányfogak“ humorisztikus gyűjtemény. Éles gunyora, és vidámító élcei, gondízó olvasmányul ajánlhatók. Kapható 60 kron Pesten Emich Gusztávnál.

Éghajlati és lebészeti (meteorologiai) észleletek.

1862-dik évi február hóban, 16—22-dikig.

D a t u m	Hévmérő állás Reaumer szerint			Légmérői állás bécsi mérték szerint						Idő minősége			uralkodó szélirány	J e g y z é s.
	reggel	délbe	este	reggel	délbe		este		reggel	délbe	este			
				hüvelyk	vonat	hüvelyk	vonat	hüvelyk				vonat		
16	—	—	—	29	—	28	10	28	10	szép felhő nél.	szép f. n.	felhős napos	kel.-dél.	kellemes hideg.
	9	0	2											
17	—	+	+	”	”	”	6	”	6	borult napfény nélk.	felhős napos	borult napf. nélkül	dél.k.	kellemetlen enyhe.
	4	5	3											
18	+	+	+	28	8	”	”	”	8	”	borult napfény nélk.	eső	”	kellemetlen enyhe éjjel sok eső.
	2	6	3											
19	+	+	+	”	7	”	9	”	9	sok eső	eső	”	”	kellemetlen enyhe éjjel eső.
	4	7	5											
20	+	+	+	29	—	”	7	”	8	köd	felhős napos	köd	kel.-déli	változó enyhe éjjel köd.
	3	8	5											
21	—	+	+	”	”	”	8	”	10	sűrű köd	szép felhő n.	szép	”	kellemes enyhe.
	1	9	5											
22	—	+	+	”	”	”	”	”	8	szép	”	”	”	kellemes enyhe.
	0	9	—											

Dr. Roth Albert.

A kukoriczát a termelők azon reményben, hogy kiviteli czikké válik, a termelők visszatarták, a miben annál inkább csalatkoztak, minthogy a kivitelre a bányai termés a mienknél sokkal alkalmasabb. E hetivásáron körülbelül 600 m. 3 frt 10—15 kron adatott el. A hét folytán 1500 m. 3 frt 10 kron. Árpa 200 m

Szeged, febr. 18. Buza 4 frt 60—85 kr, ketszeres 3 frt 80 kr—4 frt, rozs 3 frt 40—50 kr, árpa 2 frt 50—65 kr, zab halmazva 2 frt, kukorica 3 forint 15—20 kr, köles 3 frt 10—15 kr, bab 5 frt 10—20 kr, borsó 6 frt 80 kr—7 frt 10 kr, lencse 6 forint 70 kr—7 frt 20 kr, liszt mázsája 9—14 frt, zsír 40 frt, szalonna 28—30 frt, marhahús fontja 20 kr, disznóhús 30—32 kr, juhús 16 kr, borjúhús 28—30 kr, kukoricaziszt itczéje 6 krajczár, kása 11 kr, egypár tojás 3 kr, 1 font tisztított olaj 35 kr, egy itcze helybeli bor 14 kr, magyarádi 24 krajczár, helybeli ser 10 krajczár, egy font faggyugyertya 42—44 krajczár, egy font szappan 26 kr, 1 font só 10 kr. gyertyánfa öle 15—16—20 ft, bükkfa 16 frt 50 kr, körösfá 15—20 frt, vegyes tölgyfa 15—16 frt, fűzfá 9—10 frt, ezer darab zsindely

Felelős szerkesztő: **Márton Ferencz.**

Folytatás a mellékletben